

Bruksela, 17 grudnia 2024 r.
(OR. en)

17028/24

COSCE 6
COPS 703
CFSP/PESC 1833

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	16645/24
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE w dziedzinie współpracy z Radą Europy w latach 2025–2026

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE w dziedzinie współpracy z Radą Europy w latach 2025–2026 w wersji zatwierdzonej przez Radę
17 grudnia 2024 r.

Konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE w dziedzinie współpracy z Radą Europy w latach 2025–2026

1. Obchodzona w 2024 roku 75. rocznica powstania Rady Europy była ważną okazją do upowszechniania wiedzy na temat pozytywnego wpływu tej organizacji na codzienne życie ludzi i na temat jej znacznych osiągnięć w dziedzinie praw człowieka, demokracji i praworządności w Europie na przestrzeni ostatnich 75 lat.
2. W 2025 roku, gdy UE będzie obchodzić 25. rocznicę ogłoszenia Karty praw podstawowych, a Rada Europy – 75. rocznicę przyjęcia Europejskiej konwencji praw człowieka, ochrona i propagowanie praw podstawowych pozostaną niezmiennie ważnym elementem naszych wspólnych prac.
3. UE jest nadal w pełni zaangażowana w skuteczne funkcjonowanie systemu konwencji Rady Europy, a także we wdrażanie konwencji Rady Europy, do których przystąpiła.
4. Mając na uwadze obecny kontekst stałej presji na wielostronny system instytucjonalny, UE będzie dążyć do dalszego ugruntowywania strategicznego partnerstwa z Radą Europy jako kluczowego przykładu skutecznej wielostronnej współpracy w dziedzinie praw człowieka, demokracji i praworządności, przy jednoczesnym propagowaniu pokoju, stabilności i dobrobytu w regionie.
5. UE jest głównym partnerem instytucjonalnym Rady Europy pod względem politycznym, finansowym i prawnym, co zostało potwierdzone w deklaracji z Reykjavíku przyjętej w maju 2023 r. UE będzie ściśle współpracować z Radą Europy, aby zapewnić skuteczne wdrożenie tej deklaracji. Zgodnie z deklaracją z Reykjavíku UE będzie wspierać Radę Europy w kontynuowaniu procesu reform, które mają pomóc zapewnić większą przejrzystość, skuteczność i wydajność, w tym poprzez koncentrowanie się na działaniach, w przypadku których Rada Europy ma przewagę komparatywną.
6. UE potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz Europejskiej konwencji praw człowieka (EKPC) i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w tym skutecznego i terminowego wykonywania jego wyroków. Jest nadal zdecydowana przystąpić do tej konwencji i chętnie dokona dalszych postępów w realizacji tego ważnego celu, który jest zapisany w art. 6 ust. 2 TUE.

7. Trwająca rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie stanowi ciągle wyzwanie dla pokoju i bezpieczeństwa w Europie, a także dla demokratycznych wartości i praw człowieka, które leżą u podstaw Unii Europejskiej. UE będzie nadal ściśle współpracować z Radą Europy, dążąc do tego, by Rosja i jej przywódcy zostali pociągnięci do pełnej odpowiedzialności za prowadzenie wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i za inne najpoważniejsze zbrodnie na mocy prawa międzynarodowego, a także za szkody spowodowane wywołaną przez nich wojną. Obie organizacje są w dalszym ciągu zaangażowane w zapewnianie ofiarom przysługujących im praw do sprawiedliwości i zadośćuczynienia, a także w zapewnianie gwarancji niepowtórzenia. Będą nadal współpracować na rzecz ustanowienia specjalnego trybunału do spraw zbrodni agresji przeciwko Ukrainie, dopilnowując, by dowody gromadzone przez Międzynarodowe Centrum Ścigania Zbrodni Agresji mogły być przekazywane temu trybunałowi i mogły być przez niego wykorzystywane. UE, jako pełnoprawny uczestnik rejestru szkód poniesionych przez Ukrainę, będzie dalej współpracować z Radą Europy w celu ustanowienia międzynarodowego kompleksowego mechanizmu kompensacyjnego.
8. UE będzie w dalszym ciągu aktywnie uczestniczyć w działaniach Rady Europy wspierających Ukrainę i jej ludność, obejmujących wdrożenie przez Radę Europy planu działania na rzecz Ukrainy „Odporność, odbudowa i rekonstrukcja” 2023–2026 oraz prace grupy konsultacyjnej ds. dzieci Ukrainy.
9. Rozszerzenie UE jest strategiczną inwestycją w pokój, bezpieczeństwo, stabilność i dobrobyt na całym kontynencie oraz szczególnie skutecznym narzędziem propagowania praw człowieka, demokracji i praworządności, czyli wartości, na których opierają się UE i Rada Europy. UE będzie nadal ściśle współpracować z Radą Europy, jej ekspertami i jej organami monitorującymi w zakresie zapewniania wytycznych w tych obszarach. Za pośrednictwem wspólnych programów UE i Rady Europy obie organizacje będą w dalszym ciągu wspierać reformy mające pomóc w spełnieniu kryteriów członkostwa w UE związanych z podstawami praw człowieka, demokracji i praworządności.
10. UE z zadowoleniem przyjmuje współpracę między Radą Europy a białoruskim społeczeństwem obywatelskim i białoruskimi siłami demokratycznymi, niezależnymi mediami i dziennikarzami oraz obrońcami praw człowieka, w tym w ramach grupy kontaktowej Rady Europy, jak również ustanowienie w Wilnie punktu informacyjnego Rady Europy dla Białorusinów.

11. UE będzie również współpracować z Radą Europy, aby znaleźć sposoby zacieśnienia współpracy z rosyjskimi niezależnymi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego, niezależnymi mediami i dziennikarzami oraz obrońcami praw człowieka, działającymi zarówno w Rosji, jak i poza nią.
12. Polityka Rady Europy dotycząca południowego sąsiedztwa oraz Europejskie Centrum Współzależności Globalnej i Solidarności mają kluczowe znaczenie dla pogłębiania dialogu i współpracy między Północą a Południem, wspierania solidarności oraz propagowania stabilności w Europie i w regionach z nią sąsiadujących. UE będzie nadal wspierać prace Centrum Północ–Południe działającego pod egidą Rady Europy.
13. Obecnie wpływ Rady Europy wykracza daleko poza kontynent europejski, jako że wiele z jej konwencji jest otwartych do podpisu na całym świecie, a kilka z jej mechanizmów ma zasięg globalny. UE będzie nadal wspierać przystępowanie państw spoza Europy do najważniejszych konwencji Rady Europy. Szczególny nacisk zostanie położony na te konwencje, które służą zacieśnianiu współpracy w obszarze wymiaru sprawiedliwości z państwami trzecimi w walce z poważną przestępczością transgraniczną, zwłaszcza z przestępczością zorganizowaną.
14. Przy realizacji swoich priorytetów w działaniach zewnętrznych UE będzie nadal działać w partnerstwie z Radą Europy, kierując się planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji (2020–2027).
15. UE wnosi największy wkład w pozabudżetowe zasoby Rady Europy. Łączna skumulowana pula środków na nasze wspólne programy wzrosła z 95 mln EUR w 2013 r. do 245 mln EUR w 2023 r. W latach 2025–2026 UE zamierza dalej wspierać – oprócz naszych instrumentów regionalnych w krajach kandydujących i potencjalnych krajach kandydujących i w sąsiedztwie Unii – opracowywanie, rozwój i wdrażanie sprzyjających wzrostowi reform instytucjonalnych, administracyjnych i strukturalnych w swoich państwach członkowskich za pośrednictwem Instrumentu Wsparcia Technicznego.

16. UE będzie dążyć do większego eksponowania konkretnych wyników osiąganych dzięki współpracy między UE a Radą Europy i do skuteczniejszego informowania o tych wynikach, w tym dzięki wspólnym oświadczeniom i wydarzeniom wysokiego szczebla poświęconym tematom będącym przedmiotem wspólnego zainteresowania. Do takiego większego eksponowania może również przyczynić się stałe zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego.
17. W ciągu następnych dwóch lat wzajemnie korzystna współpraca między UE a Radą Europy będzie dalej rozwijana zgodnie z trzema głównymi filarami partnerstwa strategicznego – dialogiem politycznym, współpracą prawną i współpracą programową, ze szczególnym uwzględnieniem następujących wzajemnie powiązanych i wzajemnie się wzmacniających priorytetów w dziedzinie praw człowieka, demokracji i praworządności:

PRAWA CZŁOWIEKA

18. Zniesienie kary śmierci oraz wyeliminowanie tortur i innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia godności ludzkiej i ochrony prawa do życia. UE będzie nadal wspierać zwiększone działania uświadamiające i doradcze w zakresie sprzyjania otwartej, przejrzystej i demokratycznej debacie, z myślą o doprowadzeniu do pełnego zniesienia kary śmierci; działania te będą obejmować m.in. coroczne wspólne oświadczenie UE i Rady Europy przeciwko karze śmierci. UE jest w dalszym ciągu zdecydowana działać na rzecz wyeliminowania wszystkich form tortur i brutalnego traktowania, w tym propagowania sprawiedliwości i odszkodowań dla ofiar i zwiększania zaangażowania osób, które doświadczyły takich form przemocy.
19. UE potwierdza swoje zaangażowanie w propagowanie i ochronę wolności wypowiedzi, w tym wolności mediów oraz bezpieczeństwa dziennikarzy i pracowników mediów, zarówno w internecie, jak i poza nim. Obejmuje to między innymi wspieranie niezależnych i pluralistycznych mediów oraz zapewnianie rozliczalności za przestępstwa przeciwko dziennikarzom. UE będzie uważnie śledzić prace platformy Rady Europy na rzecz ochrony dziennikarstwa i bezpieczeństwa dziennikarzy, aby monitorować zagrożenia i zwiększać ochronę, ze szczególnym uwzględnieniem dziennikarzy pracujących w strefach konfliktu, a także tych, którzy badają przypadki korupcji i którzy informują o przypadkach łamania i naruszania praw człowieka.

20. UE będzie w dalszym ciągu wspierać prace prowadzone przez krajowe instytucje praw człowieka, obrońców praw człowieka i organizacje społeczeństwa obywatelskiego. Współpraca z Radą Europy jest również ważna w odniesieniu do mechanizmów UE, takich jak mechanizm na rzecz obrońców praw człowieka. UE będzie odgrywać czołową rolę w propagowaniu bezpiecznych i umożliwiających działanie warunków – w internecie i poza nim – dla społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka, w tym osób działających na wygnaniu. Będzie zwracać szczególną uwagę na bezprawną inwigilację w internecie i będzie się sprzeciwiać środkom prawnym i administracyjnym ograniczającym przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego. UE będzie potępiać wszelkie formy represji wobec obrońców praw człowieka, którzy współpracują, starają się współpracować lub współpracowali z Radą Europy.
21. UE zintensyfikuje prace nad propagowaniem równości płci oraz zapobieganiem przemocy domowej, przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć i zwalczaniem tych zjawisk, w tym w stosownych przypadkach poprzez wdrożenie konwencji stambulskiej. Konwencja stambulska – czyli konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej – została ratyfikowana przez UE w odniesieniu do kwestii objętych zakresem jej wyłącznej kompetencji, które są związane z instytucjami i administracją publiczną Unii oraz ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, azylem i zasadą non-refoulement. UE będzie również tworzyć synergie między różnymi ramami politycznymi i prawnymi dotyczącymi korzystania przez kobiety i dziewczęta z praw człowieka i równości płci, zwracając szczególną uwagę na skuteczniejsze wdrażanie tych ram.
22. Obie organizacje będą kontynuować wspólne wysiłki na rzecz zwiększenia poszanowania, ochrony i przestrzegania praw dziecka, zgodnie z odnośnymi strategiami UE i Rady Europy. Przedmiotem szczególnej uwagi będą: uczestnictwo dzieci, zintegrowana ochrona dzieci, wymiar sprawiedliwości przyjazny dziecku, upodmiotowienie cyfrowe i ochrona cyfrowa, uwzględnianie dzieci będących w potrzebie, a także dzieci na obszarach objętych konfliktem, zgodnie z niedawno zaktualizowanymi Wytycznymi UE w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych. UE i Rada Europy będą również kontynuować wspólne wysiłki na rzecz dobrostanu i ochrony dzieci w Ukrainie, zwłaszcza tych, które zostały bezprawnie deportowane, przymusowo przemieszczone i nielegalnie adoptowane w Rosji, oraz będzie domagać się ich bezpiecznego powrotu i rozliczenia sprawców, wspierając tym samym działania Międzynarodowej Koalicji na rzecz Powrotu Ukraińskich Dzieci.

23. UE będzie nadal zacieśniać współpracę z Radą Europy w miarę postępów we wdrażaniu jej strategii na rzecz skuteczniejszej walki z niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych i z wykorzystywaniem seksualnym dzieci, obejmującej trzy podstawowe aspekty, a mianowicie zapobieganie, wspieranie dochodzeń i pomoc ofiarom. Będzie w dalszym ciągu wspierać konwencję o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych („konwencja z Lanzarote”) i kontynuować skuteczną współpracę z komitetem stron konwencji o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych.
24. UE będzie również nadal angażować się w działania Rady Europy w zakresie praw człowieka przysługujących migrantom, osobom ubiegającym się o azyl i uchodźcom, w szczególności w zakresie podstawowego prawa do ubiegania się o azyl i zasady non-refoulement. W związku z tym UE zwróci szczególną uwagę na kobiety i osoby znajdujące się w trudnej sytuacji, takie jak dzieci bez opieki, osoby LGBTI, osoby z niepełnosprawnościami lub osoby doświadczające dyskryminacji lub przemocy, a także na instrumentalizację migrantów. UE jest zaangażowana na rzecz utrzymywania praw człowieka i gwarancji proceduralnych w odniesieniu do wszystkich osób ubiegających się o azyl oraz uchodźców i migrantów, bez względu na ich status – zgodnie z naszymi zobowiązaniami międzynarodowymi, unijnym paktem o migracji i azylu oraz dyrektywą w sprawie tymczasowej ochrony.
25. UE będzie nadal współpracować z Radą Europy i jej Grupą Ekspertów do spraw Działań przeciwko Handlowi Ludźmi (GRETA), zgodnie ze strategią UE w zakresie zwalczania handlu ludźmi i ze zmienioną dyrektywą w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu i ochrony ofiar, z myślą o skuteczniejszym zapobieganiu handlowi ludźmi i reagowaniu na niego, o poprawie ochrony, wsparcia i wzmocnienia pozycji ofiar, a także o wzmocnieniu współpracy regionalnej w zakresie międzynarodowego wymiaru tego przestępstwa.

26. UE nadal opowiada się za wzmocnieniem działań Rady Europy w dziedzinie zwalczania przemytu migrantów, zgodnie z istniejącymi ramami przyjętego przez Radę Europy w 2020 r. planu działania w sprawie wzmocniania współpracy międzynarodowej i strategii dochodzeniowych, ale jednocześnie uważa, że należy raczej skupić się na przeglądzie i monitorowaniu istniejących ram prawnych na szczeblu ONZ i UE, niż przygotowywać nową konwencję Rady Europy w tej dziedzinie.
27. UE będzie współpracować z Radą Europy w intensyfikowaniu działań na rzecz zwalczania dyskryminacji, z uwzględnieniem dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie i dyskryminacji krzyżowej, w tym dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną i tożsamość płciową. Będzie kontynuować wymianę informacji na temat polityk i inicjatyw służących zwalczaniu rasizmu, antycyganizmu, antysemityzmu i nienawiści antymuzułmańskiej. UE będzie również propagować pełne i równe korzystanie z praw człowieka przez osoby LGBTI zgodnie z orzecznictwem Trybunału i mającymi zastosowanie standardami. Będzie ściśle współpracować z Europejską Komisją przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI) i wszelkimi innymi wyspecjalizowanymi służbami i funkcjami.
28. Zgodnie z odpowiednimi artykułami Europejskiej konwencji praw człowieka i Karty praw podstawowych Unii Europejskiej dotyczącymi niedyskryminacji UE i Rada Europy będą współpracować na rzecz propagowania poszanowania różnorodności poprzez ochronę i propagowanie praw człowieka przysługujących osobom, które należą do mniejszości narodowych, zgodnie z mającymi zastosowanie normami i standardami Rady Europy oraz zaleceniami Komisji Weneckiej.
29. Przedmiotem szczególnej uwagi będą również wspólne działania służące zwalczaniu przestępstw z nienawiści i mowy nienawiści (w internecie i poza nim). Rada Europy pozostaje uprzywilejowanym partnerem UE w kontekście Grupy Wysokiego Szczebla ds. Zwalczania Mowy Nienawiści i Przestępstw z Nienawiści oraz w kontekście wdrażania odpowiednich zaleceń Rady Europy.

30. Kontynuowana będzie ścisła współpraca w odniesieniu do prawa do prywatności i ochrony danych, także poprzez propagowanie zmodernizowanej Konwencji o ochronie osób w związku z przetwarzaniem danych osobowych (konwencji 108+) i poprzez wkład prace komitetu doradczego Rady Europy ds. Konwencji o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych (T-PD).
31. Ponadto przedmiotem zaangażowania nadal będzie ochrona praw osób objętych postępowaniem karnym, w szczególności prawa do rzetelnego procesu sądowego i prawa do obrony. UE będzie w dalszym ciągu propagować instrumenty Rady Europy dotyczące współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, by dalej pogłębiać wspólne rozumienie międzynarodowych norm mających zastosowanie w tym zakresie. W zaleceniu z 2022 r. w sprawie praw procesowych osób podejrzanych i oskarżonych podlegających tymczasowemu aresztowaniu oraz materialnych warunków pozbawienia wolności określa się minimalne normy odnoszące się do tymczasowego aresztowania, wielkości cel, czasu spędzanego na wolnym powietrzu, warunków wyżywienia i opieki zdrowotnej, a także inicjatywy mające na celu reintegrację i resocjalizację. UE będzie nadal ściśle współpracować z Radą Europy nad tymi sprawami w związku z finansowaniem zapewnianym w ramach prowadzonego przez Komisję programu wymiaru sprawiedliwości przeznaczonego dla sieci organów monitorujących zakłady karne.
32. Oprócz tego UE jeszcze bardziej zacieśni współpracę z Radą Europy w celu propagowania wysokich międzynarodowych norm dotyczących praw ofiar przestępstw, co podkreślono w strategii UE w zakresie praw ofiar na lata 2020–2025. Współpraca ta ma szczególne znaczenie w związku z przyjęciem w dniu 15 marca 2023 r. zalecenia Rady Europy dotyczącego praw, usług i wsparcia dla ofiar przestępstw oraz przyjęciem w dniu 12 lipca 2023 r. wniosku Komisji dotyczącego zmiany dyrektywy o prawach ofiar. Współpraca w tym obszarze pomoże w usprawnianiu ram wspierania i ochrony ofiar przestępstw, poprawi ukierunkowanie wymiaru sprawiedliwości na ofiary, a w rezultacie zwiększy bezpieczeństwo wszystkich obywateli.

33. W kontekście praw gospodarczych i społecznych UE będzie współpracować z Radą Europy nad poszanowaniem, ochroną i przestrzeganiem praw człowieka zgodnie z Europejską kartą społeczną i zrewidowaną Europejską kartą społeczną, uwzględniając zobowiązania w ramach deklaracji z Wilna. UE będzie także nadal współpracować z Radą Europy nad społecznym włączeniem Romów i realizacją zobowiązań poczynionych na szczycie społecznym UE, który odbył się w 2021 r. w Porto.
34. UE bacznie śledzi ewentualne nowe kwestie normatywne dotyczące prawa człowieka, jakim jest prawo do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska. Obejmuje to usprawnienie koordynacji UE przy walce ze zmianą klimatu i budowaniu odporności na jej skutki, a także dyskusje nad potrzebą i wykonalnością kolejnego instrumentu lub instrumentów dotyczących praw człowieka i środowiska; uwzględniane jest także coraz szersze orzecznictwo. UE poprzez wdrażanie zalecenia Komitetu Ministrów w sprawie praw człowieka i ochrony środowiska oraz bardziej stanowcze uwzględnianie kwestii środowiska. Ponadto UE dostrzega niezwykle istotną rolę, jaką odgrywają obrońcy praw człowieka i środowiska, i będzie wspierać ich starania na rzecz przeciwdziałania przestępstwom przeciwko środowisku.
35. Walka z przestępstwami przeciwko środowisku jest kolejnym kluczowym priorytetem dla obu organizacji. Tekst nowej Konwencji o ochronie środowiska poprzez prawo karne został uzgodniony przez ekspertów w dniu 7 czerwca 2024 r. Konwencja ta zawiera kompleksowy i aktualny wykaz przestępstw oraz przepisy dotyczące kar i ich egzekwowania. Może ona sprzyjać międzynarodowej współpracy, by jeszcze bardziej usprawnić walkę z przestępstwami przeciwko środowisku. UE i Rada Europy będą współpracować, by uzyskać polityczne poparcie dla tego ambitnego tekstu i by propagować tę konwencję wobec partnerów międzynarodowych.
36. Jako strona Konwencji o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (konwencji berneńskiej) UE będzie nadal działać, by wprowadzać kwestię ochrony przyrody i odbudowy zasobów przyrodniczych do głównego nurtu ogólnego programu na rzecz środowiska zarówno w UE, jak i w Radzie Europy, i przyczyniać się do zapewniania długoterminowej stabilności finansowej tej konwencji.

37. Zgodnie z unijnym aktem w sprawie sztucznej inteligencji Unia Europejska będzie nadal współpracować z Radą Europy w celu zapewnienia odpowiedzialnego, skoncentrowanego na prawach człowieka i zrównoważonego podejścia do rozwijania, projektowania i stosowania sztucznej inteligencji. W następstwie podpisania przez UE Konwencji ramowej Rady Europy w sprawie sztucznej inteligencji, praw człowieka, demokracji i praworządności (konwencji wileńskiej) Unia będzie starać się doprowadzić do jej rychłej ratyfikacji. Uznając globalną rolę Rady Europy w ustalaniu norm – czego przykładem jest konwencja ramowa – UE będzie przyczyniać się do propagowania tej konwencji i będzie brać udział w opracowaniu zalecenia Rady Europy w sprawie równości i sztucznej inteligencji. Jednocześnie będzie dążyć do zapewnienia jego zgodności z unijnym aktem w sprawie sztucznej inteligencji i innymi unijnymi normami i standardami. UE będzie nadal działać na rzecz propagowania i ochrony praw człowieka w środowiskach cyfrowych.
38. UE będzie w dalszym ciągu propagować globalny, otwarty, wolny i bezpieczny internet, a także odpowiedzialne zarządzanie platformami i moderowanie treści. Jednocześnie będzie potępiać zamykanie dostępu do internetu, cenzurę internetową i nielegalną inwigilację w internecie, zwalczając dezinformację i propagując uczciwość informacji oraz ochronę nieletnich w internecie.
39. Zgodnie z coraz większą koncentracją na kwestiach biznesu i praw człowieka na poziomie międzynarodowym i zgodnie z niedawno przyjętą dyrektywą w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, UE będzie współpracować z Radą Europy nad rozszerzaniem odpowiedzialności przedsiębiorstw za niekorzystny wpływ ich działań na prawa człowieka i na środowisko, także w ich łańcuchach wartości. UE będzie także współpracować w celu zapewnienia ofiarom skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości.
40. UE, przekonana o istotnej wartości, jaką prace komisarza ds. praw człowieka wnoszą do realizacji misji Rady Europy, gotowa jest do ściślejszej współpracy z jego biurem przy wdrażaniu priorytetów współpracy między UE a Radą Europy.

DEMOKRACJA

41. UE będzie nadal współdziałać z Radą Europy w celu umacniania demokracji w całej Europie. Obie organizacje będą współpracować, by przeciwdziałać zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencjom w informacje, w tym kampaniom dezinformacji i zniekształcaniu historii. Ponadto będą one współpracować, by sprostać obecnym wyzwaniom dla demokracji i przeciwdziałać atakom na nią – będą dokonywać tego przez walkę ze strategicznymi powodztwami zmierzającymi do stłumienia debaty publicznej oraz przez wspieranie wolnych i uczciwych wyborów, a także poprzez większą przejrzystość i inkluzywność procesów i ram demokratycznych oraz większe zaangażowanie obywateli.
42. UE i Rada Europy będą współpracować, by chronić wolności zgromadzania się i zrzeszania się, które mają kluczowe znaczenie dla otoczenia sprzyjającego społeczeństwu obywatelskiemu i dla zapewnienia czynnego demokratycznego udziału obywateli. Faktyczny kontakt ze społeczeństwem obywatelskim i z jego strony jest nadal niezwykle istotny dla UE. Opracowany przez sekretarza generalnego Rady Europy plan działania dotyczący kontaktów ze społeczeństwem obywatelskim zawiera kilka dobrych pomysłów, takich jak ujęcie w pracach nowego Komitetu Sterującego ds. Demokracji aspektu dotyczącego społeczeństwa obywatelskiego. UE jest gotowa do wniesienia wkładu w prace tego komitetu, także w zakresie doprowadzenia do stosowania zasad demokracji z Reykjavíku.
43. UE i państwa kandydujące do przystąpienia do niej czerpią istotne korzyści z fachowej wiedzy Komisji Weneckiej przy ulepszaniu norm konstytucyjnych i prawa wyborczego. UE będzie dążyć do dalszego pogłębiania współpracy z Komisją Wenecką przy wspieraniu reform ordynacji wyborczej, w tym reform opartych na zaleceniach wystosowanych przez unijne misje obserwacji wyborów.
44. W dziedzinie edukacji UE i Rada Europy będą współpracować na rzecz rozwijania inkluzywnego, innowacyjnego i wzajemnie połączonego europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego, koncentrując się na ochronie i propagowaniu podstawowych wartości akademickich, takich jak wolność akademicka. Będą nadal wspierać uznawanie kwalifikacji na całym tym obszarze oraz wdrażanie konwencji lizbońskiej o uznawaniu kwalifikacji i jej zasad. UE i Rada Europy będą również nadal promować wysokiej jakości edukację obywatelską.

45. Wysoko rozwinięte kompetencje językowe mają zasadnicze znaczenie dla uczenia się, integracji, możliwości zatrudnienia i spójności społecznej. UE będzie kontynuować współpracę z Europejskim Centrum Języków Nowożytnych przy Radzie Europy, aby promować doskonałość i innowacje w nauczaniu języków, oraz wdrażanie skutecznej polityki w zakresie edukacji językowej. Prace te mają także na celu zapewnienie wysokiej jakości kształcenia uczącym się migrantom, jako że wysoko rozwinięte kompetencje językowe stają się kluczowymi kompetencjami przekrojowymi wspierającymi uczenie się, integrację, możliwości zatrudnienia i spójność społeczną. Kształcenie wielojęzyczne jest istotne dla wspierania demokracji i inkluzywnego uczestnictwa wszystkich obywateli, w tym osób należących do mniejszości.
46. UE i Rada Europy od dawna skutecznie współpracują w dziedzinie młodzieży poprzez partnerstwo na rzecz młodzieży, wspierając synergię i współpracę w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania – z korzyścią dla pracy z młodzieżą, polityki młodzieżowej i badań nad młodzieżą. W latach 2025–2026 UE skoncentruje się na włączaniu problematyki młodzieżowej do głównego nurtu polityki oraz na wdrażaniu europejskiego programu pracy z młodzieżą. Będzie również prowadzić projekty badawcze odnoszące się do zdrowia i dobrostanu psychicznego młodych ludzi, do uczestnictwa młodzieży i do młodzieży wiejskiej.
47. Kontynuowana będzie również konstruktywna współpraca w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w dziedzinie **sportu**, takich jak walka z mową nienawiści i dyskryminacją, bezpieczny sport i propagowanie równości płci. UE popiera główne cele i zasady Konwencji z Macolin w sprawie zwalczania manipulacji rozgrywkami sportowymi i potwierdza znaczenie kontynuowania walki z tym zjawiskiem.
48. Korzystanie z praw kulturalnych jest jednym z kluczowych czynników zrównoważonego rozwoju. UE będzie nadal współpracować z Radą Europy w zakresie promowania dostępu do działalności kulturalnej i artystycznej, wolności artystycznej, różnorodności kulturowej, kreatywności i uznawania praw autorów, artystów oraz osób zawodowo związanych z kulturą i pracą twórczą.

49. Nasza ugruntowana współpraca w dziedzinie dziedzictwa kulturowego będzie kontynuowana podczas kolejnych edycji Europejskich Dni Dziedzictwa. Zbadana zostanie dalsza współpraca w dziedzinach, takich jak wkład dziedzictwa kulturowego w horyzontalne tematy społeczne, jak np. sprawiedliwość międzypokoleniowa i dostęp młodzieży do kultury, wysokiej jakości środowisko życia oraz ochrona dziedzictwa przed klęskami żywiołowymi i katastrofami spowodowanymi przez człowieka.
50. UE będzie nadal propagować potencjał, jaki rozszerzone porozumienie częściowe Rady Europy w sprawie szlaków kulturowych ma dla współpracy kulturalnej, zrównoważonego rozwoju terytorialnego, spójności społecznej i jedności europejskiej.

PRAWORZADNOŚĆ

51. Wiedza fachowa Rady Europy oraz jej rola w ustalaniu i monitorowaniu norm są niezwykle ważne w kontekście corocznego pakietu rozszerzeniowego UE oraz cyklu praworządności, w tym opracowywania rocznych sprawozdań na temat praworządności, unijnej tablicy wyników wymiaru sprawiedliwości oraz ciągłego doskonalenia narzędzi UE, jak w szczególności pakiet antykorupcyjny, mających na celu ochronę praworządności. Współpraca z Komisją Wenecką, GRECO, MONEYVAL, CEPEJ oraz wszystkimi pozostałymi odnośnymi organami Rady Europy pozostanie jednym z nadrzędnych priorytetów na nadchodzące lata. W tym samym duchu UE będzie chętnie kontynuować współpracę w zakresie polityki szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości, ponieważ kompetentne i skuteczne sądownictwo odgrywa czołową rolę w ochronie praworządności i podstawowych praw obywateli.
52. UE będzie nadal respektować i propagować wdrażanie norm i środków zwalczania korupcji i prania pieniędzy, w tym w zakresie ochrony sygnalistów zgłaszających naruszenia w tych dziedzinach – w państwach członkowskich UE oraz na obszarach objętych procesem rozszerzenia i polityką sąsiedztwa UE. Jak wspomniano w komunikacie z 2023 r. w sprawie zwalczania korupcji, Komisja Europejska będzie nadal omawiać z innymi instytucjami możliwość przejścia na pełne uczestnictwo UE w GRECO.

53. Zgodnie ze strategią UE w dziedzinie narkotyków na lata 2021–2025 i planem działania UE w zakresie środków odurzających na lata 2021–2025, a także konkluzjami Rady w sprawie podejścia do polityki w dziedzinie narkotyków opartego na prawach człowieka, określającymi ramy polityczne i priorytety polityki UE w zakresie narkotyków, UE będzie kontynuować ścisłą współpracę z działającą w ramach Rady Europy Grupą ds. Współpracy na rzecz Zwalczenia Nadużywania Narkotyków i Nielegalnego Handlu Narkotykami (Grupą Pompidou) w celu zapewniania wiedzy, wsparcia i rozwiązań na rzecz skutecznych i opartych na dowodach polityk w zakresie narkotyków, w pełni respektujących prawa człowieka.
54. UE jest zdecydowana ściśle współpracować z Radą Europy w celu propagowania poszanowania, ochrony i przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności poprzez zalecanie i promowanie zgodnych z prawami przepisów i polityk w zakresie zwalczania terroryzmu. UE będzie również dążyć do poprawy reakcji wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych w dziedzinach takich jak radykalizacja postaw oraz reintegracja i resocjalizacja przestępców terrorystycznych. Środki zwalczania terroryzmu, w tym środki mające na celu zwalczanie finansowania terroryzmu, muszą chronić prawa człowieka i nie mogą być wykorzystywane do ograniczania przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego, co stanowi naruszenie prawa międzynarodowego.
55. W obszarze współpracy wymiarów sprawiedliwości i policji w sprawach karnych UE będzie nadal współpracować z Radą Europy w kwestiach związanych z wzajemną pomocą i innymi formami współpracy sądowej, w tym poprzez propagowanie Konwencji o cyberprzestępczości (konwencji budapeszteńskiej) i jej drugiego protokołu dodatkowego w sprawie wzmocnionej współpracy umożliwiającej zabezpieczanie i wymianę elektronicznego materiału dowodowego. UE będzie również nadal współpracować z Radą Europy w kwestiach związanych z Konwencją o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu (konwencją warszawską), w szczególności w kontekście trwających negocjacji w sprawie protokołu dodatkowego do tej konwencji, którego celem jest zwiększenie skuteczności odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstwa przy jednoczesnej skutecznej ochronie podstawowych praw osób, których to dotyczy.
56. UE będzie również współpracować z Radą Europy w dziedzinie nielegalnego handlu dobrami kultury, zwłaszcza w kontekście przyszłego planu działania UE w tej dziedzinie. Będzie nadal propagować Konwencję Rady Europy o przestępstwach przeciwko dobrom kultury (konwencję nikozyjską), której celem jest zapobieganie nielegalnemu handlowi dobrami kultury i ich niszczeniu oraz zwalczanie tego procederu.